

PACKED

Expertisecentrum Digitaal Erfgoed

ACTIEPLAN 2014

**DEZE VERSIE VAN HET ACTIEPLAN 2014 VAN PACKED VZW IS EEN
BEKNOPT VERSIE VAN HET ACTIEPLAN DAT WERD INGEDIEND BIJ HET
AGENTSCHAP KUNSTEN EN ERFGOED (NOVEMBER 2013).**

**PACKED vzw - Expertisecentrum Digitaal Erfgoed
Delaunoestraat 58 bus 23
1080 Brussel
België
E: info@packed.be
T: ++32 (0)2 217 14 05
M: ++32 (0)486 67 36 07**

INHOUDSTAFEL

A. Digitaal erfgoed	2
B. Operationele doelstellingen van PACKED vzw in 2012-2016	3
C. Overzicht van acties van PACKED vzw in 2014	5
D. Toelichting bij acties van PACKED vzw in 2014	8
1. PROJECTEN	8
1.1. Digitaal-erfgoedprojecten Europa	8
1.2. Digitaal-erfgoedprojecten Vlaanderen en Brussel	10
1.3. CultureelErfgoedStandaardenToolbox	12
1.4. Open Cultuur Data	15
1.5. SCART	17
1.6. Erfgoedzorg in de kunstensector	17
1.7. Samenwerking met VIAA	18
2. OVERLEG.....	20
2.1. Cultureel-Erfgoedoverleg	20
2.2. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'	20
2.3. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed	20
2.4. Europeana Vlaanderen Overlegplatform	20
2.5. Europeana Network	20
2.6. Interprovinciaal registratorenoverleg, Interprovinciaal Depotoverleg en Taakveldoverleg NI/VI.....	21
2.7. Vlaams-Nederlands overleg AAT-Ned	21
2.8. Werkgroep NL-VL samenwerking digitaal erfgoed	21
2.9. Expertengroep Presto4U-praktijkgemeenschap 'Video Art, Art Museum and Galleries'	21
3. DISCURSIEVE ACTIVITEITEN	22
3.1. Artikels voor VVBAD-tijdschrift 'META'	22
3.2. Voorbereiding gastcolleges in hoger onderwijs	22
3.3. Bijdrage Politea	22
3.4. Andere PACKED-publicaties	22
4. ONDERSTEUNING	23
4.1. Loket (ad hoc).....	23
4.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten.....	23
4.3. Loket andere.....	23
4.4. Ondersteuning opzetten Europese digitaal-erfgoedprojecten (ad hoc).....	26
5. EXTERNE COMMUNICATIE	27
5.1. Websites.....	27
5.2. Nieuwsbrief.....	28
5.3. Directe communicatiecampagne PACKED vzw	28
6. ALGEMEEN BEHEER	29
6.1. Algemeen beheer PACKED vzw.....	29
E. Begroting PACKED 2014 en toelichting	31

A. Digitaal erfgoed

Onder 'digitaal erfgoed' verstaan we de digitale erfgoedproducten of -collecties zelf, maar vooral ook het geheel van de ICT-processen rond het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitale erfgoedbronnen. De digitale erfgoedproducten of -collecties omvatten:

- gedigitaliseerde erfgoedbronnen of -objecten waarbij analoge informatie in digitale formaten is omgezet;
- van oorsprong digitale erfgoedbronnen of -objecten (*digital born*) waarbij de informatie digitaal is gecreëerd;
- elektronische (meta)informatie over erfgoedbronnen en -objecten.

Digitale informatieobjecten dreigen onleesbaar te worden of zelfs te verdwijnen vooraleer ze als cultureel erfgoed kunnen worden erkend.

B. Operationele doelstellingen van PACKED vzw in 2012-2016¹

OD 1: PACKED vzw heeft in onderzoeksprojecten (al dan niet internationaal) omtrent het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed geparticipeerd of ze zelf geïnitieerd, en heeft de bekomen onderzoeksresultaten gedissemineerd naar de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. Ze heeft hierbij een bijzondere aandacht gehad voor het cultureel erfgoed van musea, alsook voor audiovisueel erfgoed.

OD 2: PACKED vzw heeft haar website(s) verder uitgebouwd met als doel de informatie die ze over het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed verzamelt, op een gebruiksvriendelijke manier met behulp van registers en werkinstrumenten ter beschikking te stellen van de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. PACKED vzw heeft hierbij een proactieve houding aangenomen, met een bijzondere aandacht voor het aanmaken en bewaren van digital born informatieobjecten in de cultureel erfgoed- en kunstensector.

OD 3: PACKED vzw heeft een reeks discursieve momenten omtrent aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed ge(co-)organiseerd. Hierop zijn vertegenwoordigers van de cultureel-erfgoedsector alsook andere belanghebbenden uitgenodigd.

OD 4: PACKED vzw heeft als loket gefungeerd waar cultureel-erfgoedinstellingen terecht kunnen voor advies en begeleiding over aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed. Indien PACKED vzw voor het beantwoorden van een bepaalde vraag zelf niet over de nodige kennis, ervaring en deskundigheid beschikte, heeft ze doorverwezen naar actoren die deze wel hebben.

OD 5: PACKED vzw heeft overleg geïnitieerd met diverse (binnen- en buitenlandse) partnerorganisaties en actoren uit het cultureel-erfgoedveld (o.a. FARO) en heeft geparticipeerd in (regionale, nationale en internationale) werk- en stuurgroepen en in overlegorganen op het vlak van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed.

OD 6: Om innovatie m.b.t. gebruik van nieuwe standaarden, technologieën en methoden voor het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed mogelijk te maken, heeft PACKED vzw zowel instellingen uit het cultureel-erfgoedveld alsook andere relevante partners betrokken bij projecten en acties, en bij overleg. Onderzoeksprojecten ter ontwikkeling van nieuwe kennis rond het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed zijn opgezet over de institutionele en sectorale grenzen heen.

OD 7: PACKED vzw heeft de opbouw en de spreiding van kennis, ervaring en deskundigheid m.b.t. het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed, alsook de acties met het oog op de erkenning en bewustmaking van de problematiek omtrent duurzame digitale bewaring en toegankelijkheid afgestemd met andere actoren uit het cultureel-erfgoedveld (met een bijzondere aandacht voor concrete taakafspraken met FARO).

¹ Zoals opgenomen in de beheersovereenkomst met de Vlaamse Overheid.

OD 8: PACKED vzw heeft een bijzondere aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van het personeelsbestand en de raad van bestuur en zet activiteiten op rond diversiteit. Er is getracht om in de raad van bestuur een vertegenwoordiger op te nemen van de privaatrechtelijke archiefsector. Bovendien heeft PACKED vzw zich geëngageerd om proactief vorm te geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op hun doelstellingen.

OD 9: PACKED vzw heeft in zijn werking de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn ingebouwd. Dit behelst onder meer constante aandacht voor de ecologische impact van de werking. Het behelst ook een duurzame werking, met kennisborging naast kennisdeling. In dit kader heeft PACKED vzw er ook voor gezorgd dat de omgang met gedigitaliseerd of *digital born* cultureel erfgoed op een duurzame manier verloopt.

OD 10: PACKED vzw heeft zich geëngageerd om te waarborgen dat de website van de organisatie toegankelijk is. Dit betekent dat de website ook bruikbaar moet zijn voor mensen met een visuele, auditieve of motorische beperking. Indien PACKED vzw een nieuwe website heeft gebouwd, voldoet deze aan de ijkpunten van de AnySurfer-checklist.

C. Overzicht van acties van PACKED vzw in 2014

1. PROJECTEN	OD	Tijd
1.1. Digitaal-erfgoedprojecten Europa		
1.1.1. Voortzetten ATHENAPlus	1, 6	7,5 PM
1.1.2. Opstarten EuropeanaSpace (onder voorbehoud)	1, 6	5,5 PM
1.1.3. Opstarten Preforma (onder voorbehoud)	1, 6	8 PM
1.1.4. Deelname aan voorbereiding van andere Europese digitaal-erfgoedprojecten	1, 6	1,2 PM
Subtotaal		22,2 PM
1.2. Digitaal-erfgoedprojecten Vlaanderen		
1.2.1. Projecten die volgen op het verlenen van advies bij de opmaak van subsidiedossiers		
1.2.1.1. Azura	1,	0,1 PM
1.2.1.2. Digitaal multimediaal platform voor poëzie-erfgoed (onder voorbehoud)	1	0,15 PM
1.2.1.3. MEDEA (onder voorbehoud)	1, 6	2 PM
1.2.2. Ontwikkeling plugin voor erfgoedinstellingen op 'INgeBEELD, het platform voor mediawijsheid'	1, 6	0,5 PM
1.2.3. Project persistente identificatie	1	5,9 PM
1.2.4. Samenwerkingstraject CAHF, CVG, LUKAS en VKC		
1.2.4.1. Gelaagd licentiesysteem	1	0,8 PM
1.2.4.2. Registratiehandboek	1	1,3 PM
1.2.4.3. Modellastenboek en -procedures digitalisering	1	0,95 PM
1.2.5. Archiefzorg voor Brusselse kunstinstellingen	3, 4	0,55 PM
Subtotaal		12,25 PM
1.3. CultureelErfgoedStandaardenToolbox		
1.3.1. Onderzoekstraject: archiveren van websites en andere born digital publicaties	1, 2, 6	1,95 PM
1.3.2. Onderzoekstraject: preservering van software	1, 2, 6	1,95 PM
1.3.3. Onderzoekstraject: digitalisering van handschriften en oude drukken	2, 6, 7	0,75 PM
1.3.4. Onderzoekstraject: METS (Metadata Encoding and Transmission Standard)	1, 2, 7	0,75 PM
1.3.5. Onderzoekstraject: COMETA 2.0	1, 2, 6, 7	0,25 PM
1.3.6. Ontwikkelingstraject: duurzame opslag & informatieplannen	1, 2, 5, 6, 7	1,6 PM
1.3.7. Ontwikkelingstraject: implementeren van PACKED-metadataprofielen in html5	1, 2, 5, 6, 7	1,4 PM
1.3.10. Platform voor kennisdeling: CEST-communicatiekanalen	2, 6	0,3 PM
1.3.11. Platform voor kennisdeling: onderhoud CEST-registers	1, 6	1 PM
1.3.12. Platform voor kennisdeling: gevalstudies	1, 6	1,25 PM
1.3.13. Platform voor kennisdeling: richtlijnen	1, 6	1,05 PM
1.3.14. Vorming: technology watch	1, 2	0,6 PM
1.3.15. Vorming: glossarium	2, 6	0,45 PM
1.3.16. Vorming: duurzaam digitaal beheren	3, 6	1 PM
Subtotaal		14,3 PM
1.4. Open Cultuur Data		
1.4.1. Masterclass Open (Cultuur) Data	3, 6, 7	0,65 PM
1.4.2. Ontwikkelingstraject op basis van open data	1, 6, 7	0,65 PM
1.4.3. Ondersteuning ter beschikking stellen van open data	1, 4, 6, 7	1,85 PM
1.4.4. Ondersteuning bij ontwikkeling van een open data beleid	4, 6, 7	0,85 PM
Subtotaal		4 PM
1.5. SCART		
1.5.1. Afwerken digitalisering videowerk Danny Matthys (argos)	2, 4	0,4 PM
1.5.2. Preservering games en cross-mediale toepassingen	1, 2, 6	1,9 PM
Subtotaal		2,3 PM
1.6. Erfgoedzorg in de kunstensector		
1.6.1. Uitvoering pilootprojecten	1, 6, 7	11,55 PM
1.6.2. Organisatie sectormoment(en)	3, 6, 7	1,85 PM
1.6.3. Organisatie workshops	3, 6, 7	4,45 PM
Subtotaal		17,85 PM
1.7. Samenwerking met VIAA		
1.7.1. Behoeftenanalyse cultureel-erfgoedsector	1, 6	0,5 PM
1.7.2. Unified Thesaurus	1, 6	0,25 PM
1.7.3. Opstart filmdigitalisering	1, 4, 6	2,25 PM
1.7.4. Opstellen plan van aanpak van dragers in kleine hoeveelheden	1, 6	2,75 PM
1.7.5. Deelname stuurgroep 'krantendigitalisering WO1'	1, 6	0,2 PM
1.7.6. Opstart en deelname aan internationale gebruikersgroep	5, 6, 7	0,6 PM

	MXF/MJPEG2000		
	1.7.7. Coördinatie eerste golf massadigitalisering	4, 6	7,8 PM
Subtotaal			13,85 PM
SUBTOTAAL PROJECTEN			84,75 PM
2. OVERLEG			
2.1. Cultureel-Erfoedoverleg		5	0,3 PM
2.2. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'		5,7	0,55 PM
2.3. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed		7	0,1 PM
2.4. Europeana Vlaanderen Overlegplatform		5	0,25 PM
2.5. Europeana Network		5	0,25 PM
2.6. Interprovinciaal registratorenoverleg, Interprovinciaal Depotoverleg en Taakveldoverleg NI/VI		5,7	0,2 PM
2.7. Vlaams-Nederlands overleg AAT-Ned		5	0,3 PM
2.8. Werkgroep NL-VL samenwerking digitaal erfgoed		5	0,15 PM
2.9. Expertengroep PRESTO4U-praktijkgemeenschap 'Video Art, Art Museum and Galleries'		5	0,15 PM
SUBTOTAAL OVERLEG			1,55 PM
3. DISCURSIEVE ACTIVITEITEN			
3.1. Artikels voor VVBAD-tijdschrift 'META'		1	0,7 PM
3.2. Voorbereiding gastcolleges in hoger onderwijs		1,3	0,3 PM
3.3. Bijdrage Politea		1	0,15 PM
3.4. Andere PACKED-publicaties		1	1,25 PM
SUBTOTAAL DISCURSIEVE ACTIVITEITEN			1,9 PM
4. ONDERSTEUNING			
4.1. Loket (ad hoc)		4	4,5 PM
Subtotaal			4,5 PM
4.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten		4	
4.2.1. Jean Linden, crossmediaal figuur in de 19 ^{de} eeuw			0,1 PM
Subtotaal			0,1 PM
4.3. Loket andere			
4.3.1. Integratie Digitale Collecties Mechelen		4	0,5 PM
4.3.2. Artesis Hogeschool		4	0,1 PM
4.3.3. Stuurgroep Multita-project		4	0,2 PM
4.3.4. Stuurgroep collectiebeheersysteem Zilvermuseum Sterckshof		4	0,25 PM
4.3.5. Stuurgroep collectiebeheersysteem Provincie Antwerpen		4	0,25 PM
4.3.6. Erfgoedcel k.ERF (onder voorbehoud)		4	0,1 PM
4.3.7. Erfgoedcellen		4	0,35 PM
4.3.8. MAGIS		4	0,15 PM
4.3.9. Daguerreobase		4	0,1 PM
4.3.10. Collectie Akarova / Archives d'architecture moderne		4	0,3 PM
4.3.11. Opvolging CIT-offerte voor VKC		4	0,2 PM
4.3.13. Richtlijn archivering born digital archeologiearchief		4	0,25 PM
Subtotaal			2,75 PM
4.4. Ondersteuning opzetten Europese digitaal-erfgoedprojecten (ad hoc)		4	0,35 PM
Subtotaal			0,35 PM
SUBTOTAAL ONDERSTEUNING			7,7 PM
5. EXTERNE COMMUNICATIE			
5.1. Websites			
5.1.1. Onderhoud van PACKED-website		1, 2	1 PM
5.1.2. Technisch optimaliseren van CEST-website		1, 2	1,1 PM
5.1.3. Onderhoud en uitbouw van SCART-website		1, 2	0,6 PM
5.1.4. Realisatie, uitbouw en onderhoud van toolbox 'Erfgoedzorg in de kunstensector'		1, 2	7,9 PM
5.1.5. Inbedden van projectwebsites		1, 2	1,15 PM
Subtotaal			11,75 PM
5.2. Nieuwsbrief		1,2	2,85 PM
Subtotaal			2,85 PM
5.3. Directe communicatiecampagne PACKED vzw			0,3 PM
Subtotaal			0,3 PM
SUBTOTAAL EXTERNE COMMUNICATIE			14,9 PM
6. ALGEMEEN BEHEER			
6.1. Algemene beheer PACKED			
6.1.1. Rapportering aan algemene vergadering en raad van bestuur			0,9 PM
6.1.2. Uitbreiding raad van bestuur		8	0,2 PM
6.1.3. Personeelsbeheer		8	1,5 PM
6.1.4. Financieel beheer			2,85 PM
6.1.5. ICT-beheer		9	0,5 PM

6.1.6. Archiefbeheer (analoog & digitaal)		1,6 PM
6.1.7. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit	8	0,05 PM
6.1.8. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn	9	0,05 PM
6.1.9. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding	8	0,05 PM
SUBTOTAAL ALGEMEEN BEHEER		7,7 PM
TOTAAL		118,5 PM

Personeelsploeg

* Barbara Dierickx:

12 PM, periode: 12 maanden

* Joris Janssens:

12 PM, periode: 12 maanden

* Bert Lemmens:

12 PM, periode: 12 maanden

* Emanuel Lorrain:

7,2 PM, periode: 12 maanden

* Alina Saenko:

6 PM, periode: 12 maanden

* Sanne Van Bellingen:

12 PM, periode: 12 maanden

* Henk Vanstappen:

7,2 PM, periode: 12 maanden

* Noortje Verbeke:

12 PM, periode: 12 maanden

* Rony Vissers:

12 PM, periode: 12 maanden

* nog te bepalen nieuwe projectmedewerker 'Erfgoedzorg in de kunstensector':

12 PM, periode: 12 maanden

* nog te bepalen nieuwe projectmedewerker 'Erfgoedzorg in de kunstensector':

2,1 PM, periode: 6 maanden

* nog te bepalen nieuwe administratieve medewerker:²

6 PM, periode: 12 maanden

* nog te bepalen nieuwe inhoudelijke medewerker:³

6 PM, periode: 12 maanden

TOTAAL: 118,5 PM = 9,875 VTE in totaal

1 jaar = gemiddeld 225 actieve dagen;

1 persoonsmaand (PM) = gemiddeld 18,75 actieve dagen

² Deze aanwerving kan enkel gebeuren als de twee subsidie-overeenkomsten die nog in onderhandeling zijn met de Europese Commissie kunnen worden ondertekend, en als de Vlaamse overheid de aanvraag goedkeurt voor aanvullende financiering van één van deze Europese projecten.

³ Deze aanwerving kan enkel gebeuren als de twee subsidie-overeenkomsten die nog in onderhandeling zijn met de Europese Commissie kunnen worden ondertekend, en als de Vlaamse overheid de aanvraag goedkeurt voor aanvullende financiering van één van deze Europese projecten.

D. Toelichting bij acties van PACKED vzw in 2014

1. PROJECTEN

1.1. Digitaal-erfgoedprojecten Europa

1.1.1. Voortzetten ATHENAPlus (CIP-ICT PSP Call 6)

Het project ATHENAPlus is het vervolg van Linked Heritage en is gestart op 1 maart 2013 (duurtijd: dertig maanden). ATHENAPlus heeft drie hoofddoelen:

- het aanleveren van grote hoeveelheden nieuwe content aan Europeana;
- het verbeteren van doorzoekbaarheid en vindbaarheid van content in Europeana;
- het experimenteren met verrijkte metadata en het hergebruik hiervan – toegespitst op verschillende gebruikersnoden en hun contexten (toerisme, scholen, onderzoekers) op basis van applicaties die in het project ontwikkeld worden en nadien met Europeana en andere (bv. nationale) aggregatie-initiatieven kunnen gekoppeld worden.

PACKED vzw is co-leider van het werkpakket over de ontwikkeling van creatieve applicaties voor het gebruik van de content in de context van onderwijs, toerisme en virtuele tentoonstellingen. Het gaat om zowel content die wordt aangeleverd aan ATHENAPlus als content die als open data uit Europeana wordt onttrokken. PACKED vzw zal ook instaan voor het organiseren van training en het creëren van bijhorend instructiemateriaal om de projectpartners met de ontwikkelde applicaties te leren werken. PACKED vzw treedt naar OKV, de andere partner uit Vlaanderen in Linked Heritage, ook op als budgetbeheerder bij een toekenning van matching funds door de Vlaamse overheid.

1.1.2. Opstarten EuropeanaSpace, Spaces of possibility for the creative re-use of Europeana's content (onder voorbehoud ondertekening Grant Agreement, CIP-ICT PSP Call 7)

Het doel van Europeana Space is het vergroten en het verbeteren van het gebruik van de content van Europeana door de creatieve industrieën. Het project zal onderzoeken hoe de content zinvol kan hergebruikt worden, en welke voorwaarden moeten vervuld zijn om relevant hergebruik toe te laten.

Dit zal resulteren in de ontwikkeling van drie lagen of omgevingen die samengevoegd worden in één Best Practice Network:

- de 'Technical Space': een infrastructuurlaag die digitale content kan opslaan, ontsluiten, uitwisselen met Europeana en andere (gegevens)bronnen, ...;
- de 'Content Space': een online omgeving die het beheer van intellectuele eigendomsrechten, het labelen van content en het rechten klaren met het oog op hergebruik zal faciliteren;
- de 'Innovation Space': een omgeving waarin er plaats is voor experiment, business modelling, en verschillende pilotacties waarbij o.a. bekeken wordt hoe de digitale content creatief kan (her)gebruikt worden in een marktomgeving.

Zes 'Pilots' en drie 'Demonstrators' zullen innovatieve modellen van contentgebruik onderzoeken in interactieve televisie, fotografie, dans, games, publicatie en cultureel erfgoed.

PACKED vzw is samen met Exeter University leider van werkpakket 3 over intellectuele eigendomsrechten (*Content Space: rights management for creative exploitation of Europeana content*). In dit werkpakket is PACKED vzw ook verantwoordelijk voor de taken

m.b.t. de rechtenlabeling van content, de organisatie van een workshop, en een overzicht van herbruikbare content in Europeana. In werkpakket 5 (*Innovation Space: valorisation and exploitation in the creative industries*) leidt PACKED vzw de taak over goede praktijken en de demonstratie van innovatieve toegang tot content voor educatieve doeleinden. PACKED vzw zal ook KU LEUVEN assisteren bij de organisatie van een hackathon als onderdeel van de disseminatiestrategie van het project.

1.1.3. Opstarten PREFORMA, PREservation FORMAts for culture information/e-archives (onder voorbehoud ondertekening Grant Agreement, FP7 ICT Call 11)

Geheugeninstellingen kampen met steeds meer overdrachten van elektronische documenten en andere mediacontent voor langetermijnbewaring. Preserveringsmodellen zijn vaak geïnspireerd door het OAIS-model waarin overdrachten en preservatie steunen op informatiepakketten die zowel data als metadata bevatten. Metadata wordt normaal opgeslagen in XML en gespecificeerd in verschillende schema's die gecontroleerd worden door een gemeenschap van professionele curators via internationale organisaties. Datacontent wordt normaal gezien opgeslagen in specifieke bestandsformaten, geproduceerd door software afkomstig van verschillende leveranciers. Zelfs als de bestanden zijn overgedragen in gestandaardiseerde formaten, kan de implementatie van standaarden niet worden gewaarborgd. De software die standaarden implementeert voor de productie van elektronische bestanden wordt niet gecontroleerd door de instellingen die ze produceren, noch door de geheugeninstellingen. Conformantietesten worden uitgevoerd, maar zijn niet volledig betrouwbaar. Verschillende software voor het uitvoeren van testen kan verschillende resultaten geven. Dit creëert problemen voor de langetermijnbewaring. Data-objecten die bedoeld zijn voor preservatie en onvoldoende worden gecontroleerd, kunnen het volledige preservatieproces in gevaar brengen.

Het hoofddoel van PREFORMA is het ontwikkelen en het inzetten van een referentie-implementatie van open source software voor verschillende formaatstandaarden als een tool die door geheugeninstellingen gebruikt kan worden om de conformantie met standaardspecificaties te controleren. De Pre-Commercial Procurement, die de regels volgt van openbare aanbestedingen in de publieke sector, zal de professionele kennis van de geheugeninstelling samenbrengen met de kundigheid van de leverancier bij de ontwikkeling en promotie van producten en zal een win-win situatie creëren. Een gezamenlijke aanbesteding zal PREFORMA in staat stellen om een duurzaam netwerk met gemeenschappelijke belangen uit te bouwen, waarin de openbare aanbesteders met elkaar in contact kunnen blijven en kunnen samenwerken na afloop van de subsidiëring door de Europese Commissie.

PACKED vzw is in PREFORMA leider van werkpakket 2 (*Requirements & Assessment*) en is hierbinnen vooral verantwoordelijk voor het opstellen van de functionele vereisten om de tool voor de conformantiecontrole te kunnen implementeren in de deelnemende geheugeninstellingen.

1.1.4. Deelname aan voorbereiding van andere Europese digitaal-erfgoedprojecten (onder voorbehoud)

PACKED vzw gaat actief op zoek om vanaf 2014-2015 te kunnen participeren in andere digitaal-erfgoedprojecten waarvoor in 2014 subsidieaanvragen worden ingediend bij de Europese Commissie. PACKED vzw zal daartoe onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan tot het initiëren van of participatie in een project binnen gepaste Europese subsidieprogramma's, zoals onder andere het Zevende Kaderprogramma (FP7) en Horizon 2020.

1.2. Digitaal-erfgoedprojecten Vlaanderen en Brussel

1.2.1. Projecten die volgen op het verlenen van advies bij de opmaak van subsidiedossiers

1.2.1.1. Azura

In 2012 werd PACKED vzw door de projectvereniging cultuuroverleg Antwerpse ZUIDRAnd (Azura) benaderd met vraag om als partner te participeren in een project waarvoor door hen een aanvraag voor een projectsubsidie binnen het Cultureel-erfgoeddecreet werd ingediend. Azura is een gemeentelijk samenwerkingsverband dat de uitbouw beoogt van een filmdatabank als basis voor diverse publieksgerichte initiatieven in de regio. Hierbij zijn twee grote fasen te onderscheiden:

- de ontwikkeling van de filmbank en digitalisering en ontsluiting van oud beeld- en filmmateriaal uit de Azura-gemeenten;
- het reeds gedigitaliseerde filmmateriaal gebruiken voor diverse valorisatieprojecten voor de lokale gemeenschappen in de regio.

De taak van PACKED vzw is lid te zijn van de stuurgroep.

1.2.1.2. Digitaal multimediaal platform voor poëzie-erfgoed (onder voorbehoud van goedkeuring projectmiddelen onder Cultureel-erfgoeddecreet)

In 2013 werd PACKED vzw door het Poëziecentrum benaderd met vraag om als partner te participeren in een project waarvoor door hen een aanvraag voor een projectsubsidie binnen het Cultureel-erfgoeddecreet werd ingediend. Het doel van het project is de creatie van een digitaal multimediaal platform, waarmee het Poëziecentrum het digitale erfgoed dat in Vlaanderen, Nederland en Zuid-Afrika ontstaat naar aanleiding van onder andere poëziefestivals en lezingen, en dat uitermate kwetsbaar en zeer versnipperd is, zal centraliseren zodat het bewaard blijft als erfgoed en verder kan worden ontsloten op een hedendaagse en gebruiksvriendelijke manier. De taken van PACKED vzw zijn:

- vanaf de ontwerpfase advies geven bij het opstellen van een duurzaam datamodel voor het platform;
- advies geven over de te hanteren standaarden;
- lid te zijn van de stuurgroep;
- terugkoppelen van de expertise opgedaan in het kader van dit project naar het cultureel-erfgoedveld via CEST.

1.2.1.3. MEDEA, An online platform for the reporting, recording and virtual storage of archaeological metal-detecting finds from Flanders. (onder voorbehoud goedkeuring van projectmiddelen onder het Hercules-programma)

MEDEA is een Hercules-project dat ingediend werd door SKAR-VUB (vakgroep Kunstwetenschappen en Archeologie) in samenwerking met SMIT-VUB (het studiecentrum voor media, informatie en telecommunicatie) en PACKED vzw. MEDEA ontwikkelt een online platform voor de registratie van vondsten en waarnemingen met behulp van metaaldetectoren door amateurarcheologen.

Met behulp van dit online platform wordt getracht de informatie die verzameld wordt door amateurarcheologen op een gestructureerde en consistente manier toegankelijk te maken voor professionele archeologen.

PACKED vzw is in dit project betrokken als onderaannemer voor de ontwikkeling van een datamodel voor dit online platform. Daarnaast maakt PACKED vzw ook deel uit van de stuurgroep en houdt vanuit die functie toezicht op het gebruik en de integratie van datastandaarden bij de documentatie van archeologische vondsten, waarnemingen en vindplaatsen.

1.2.2. Ontwikkeling plugin voor erfgoedinstellingen op INgeBEELD, het platform voor mediawijsheid

INgeBEELD is een op Mediamosa gebaseerd 'platform voor mediawijsheid' van de CANON Cultuurcel. Ze heeft de hulp ingeroepen van BAM om het team dat het platform helpt opzetten te professionaliseren en om partnerships met cultuur-educatieve actoren te creëren in labotrajecten. Met behulp van werkingsmiddelen e-cultuur 2012

- wordt het INgeBEELD-platform aangepast zodat de culturele sector hiervan optimaal gebruik kan maken;
- worden culturele partners begeleid die content willen aanbieden op het INgeBEELD-platform.

Vanuit haar betrokkenheid binnen het INgeBEELD-platform is BAM de partner die de uitwerking van de plugin opvolgt. PACKED vzw neemt de begeleidende rol op zich bij de technische ondersteuning van de culturele partners. Vanzelfsprekend is ook CANON Cultuurcel zelf nauw bij dit project betrokken.

Omdat de ontwikkeling van de plugin buiten de wil van PACKED vzw om vertraging opliep in 2013, zal het project voortlopen tot in de lente van 2014.

1.2.3. Project persistente identificatie

Op het einde van september 2013 startte PACKED vzw een project om in samenwerking met VKC, CAHF, Lukas en Collectie Vlaamse Gemeenschap persistente identificatie te implementeren in de verschillende aangesloten collecties. Hiermee wil PACKED vzw een belangrijk technisch obstakel uit de weg ruimen met het oog op het integreren en doorzoekbaar maken van de collectiedata uit deze tien databanken (zijnde van de drie VKC-partners in VKC, de thematische websites van VKC, de vier CAHF-partners, Lukas en de Collectie Vlaamse Gemeenschap). De unieke en persistente identificatie heeft betrekking op de volgende entiteiten in de collectiedata: de kunstwerken zelf, de beschrijvingen van deze kunstwerken, hun digitale representaties en de betrokken kunstenaars. Dit project is een eerste stap in een samenwerkingstraject omtrent digitale duurzaamheid dat deze organisaties starten voor de komende jaren. Het project 'Persistente identificatie' wordt ondersteund met werkingsmiddelen e-cultuur van het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media van de Vlaamse overheid.

1.2.4. Samenwerkingstraject met CAHF, CVG LUKAS en VKC

PACKED vzw werkt samen met VKC, CAHF, Lukas en Collectie Vlaamse Gemeenschap aan een langdurig traject met het oog op het integreren en doorzoekbaar maken van de collectiedata uit de tien aangesloten databanken. Een eerste stap in dit traject is het implementeren van unieke en persistente identificatie (zie 1.2.3. *Project persistente identificatie*). In 2014 worden ook drie andere acties in het kader van dit traject opgestart:

1.2.4.1. Gelaagd licentiesysteem

Deze actie omvat het creëren van een gelaagd en divers licentiesysteem voor het verlenen van toegang tot de collectiedata en -beelden. Ze wordt getrokken door VKC; PACKED vzw zal ondersteuning bieden. De actie zal bestaan uit de organisatie van een studiedag die zich richt op visievorming omtrent dit onderwerp, het voeren van een reeks bilaterale gesprekken met museummedewerkers, het opstellen van een consensustekst en de vertaling hiervan naar een juridisch document.

1.2.4.2. Registratiehandboek

Deze actie omvat het schrijven van een registratiehandboek, gebaseerd op de door CEST aanbevolen standaarden en rekening houdend met de specifieke inhoud van de collecties. In deze actie zijn vier onderliggende acties te onderscheiden:

- het uitvoeren van enkele gevalstudies waarbij complexe kunstwerken worden beschreven;
- het mappen van het MovE-handboek naar Spectrum (en andere standaarden die door PACKED vzw via CEST worden aanbevolen);
- het voorzien van een uitbreiding naar de registratie van trefwoorden;
- het voorzien van een uitbreiding naar de registratie van beelden.

Deze actie zal gebeuren in overleg met MovE. PACKED vzw neemt de drie laatste onderliggende acties voor haar rekening, en zal ondersteuning bieden bij de eerste onderliggende actie die zal worden getrokken door CAHF.

1.2.4.3. Modellenboek en -procedures digitalisering

Deze actie omvat het schrijven van een modellenboek en procedures voor de creatie van digitale representaties en het vastleggen van uniforme technische specificaties van de raadplegingsbestanden van digitale representaties. Hiervoor zal een werkgroep worden samengebracht met interne en externe medewerkers van LUKAS, en de musea aangesloten bij VKC en CAHF. Nadien wordt onderzocht hoe de kwaliteit van de afgeleverde digitale representaties het best wordt gecontroleerd. De procedures voor kwaliteitscontroles zullen ook het onderwerp zijn van een workshop. PACKED vzw ondersteunt deze actie, die idealiter wordt getrokken door LUKAS of één van de musea die zijn aangesloten bij VKC en CAHF.

1.2.5. Archiefzorg voor Brusselse kunstinstellingen

In 2013 werd PACKED vzw, net als de expertisecentra het Firmament en Resonant, door de VGC gevraagd om te participeren in het project 'Archiefzorg voor Brusselse kunstinstellingen'. Dit project zou in belangrijke mate bestaan uit 5-6 vormingssessies over archiefzorg, specifiek gericht op kunstorganisaties.

Vanwege het vertrek van een personeelslid en de langdurige ziekte van een ander personeelslid bij AMVB is het project in 2013 een beetje stilgevallen en hebben de drie expertisecentra het initiatief overgenomen om op in december 2013 – januari 2014 op werkbezoek te gaan bij de vier Brusselse kunstorganisaties die zich hebben aangesloten bij het project. In januari zal PACKED vzw ook een vormingssessie geven omtrent digitale bewaring.

1.3. Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox

CEST staat voor Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox en heeft tot doel de Vlaamse erfgoedinstellingen wegwijs te maken in het gebruik van standaarden bij het creëren, beheren en toegankelijk maken van digitale collecties. De activiteiten van CEST worden geconcentreerd rond de CEST-wiki die als platform dient voor iedereen die zijn expertise wil delen en wil meebouwen aan een breedgedragen visie over het beheer van digitaal erfgoed in Vlaanderen.

Onderzoekstrajecten

Onderzoekstrajecten zijn clusters van kleinere activiteiten rond een bepaald thema. Onderzoekstrajecten worden opgezet rond een actueel probleem of een hiaat in CEST. De resultaten van die acties worden in verschillende onderdelen van CEST verwerkt en in het daaropvolgende jaar als ontwikkelingstraject in de praktijk gebracht.

1.3.1. Onderzoekstraject: preservatie van websites en andere born digital publicaties

In 2014 wil PACKED vzw haar focus verder uitbreiden met onderzoek naar de bewaring van websites en andere born digital publicaties zoals e-mail, blogs en andere dynamische

communicatiemiddelen. Het doel hiervan is richtlijnen te ontwikkelen die organisaties ondersteunen bij het zelf behouden van hun eigen websites en andere born digital publicaties. Als onderwerp voor een gevalstudie zal PACKED vzw zich richten op websites en andere publicaties die verbonden zijn aan de eigen organisatie, projecten of andere activiteiten. Ook de websites van erfgoedcellen kunnen onderwerp zijn van een gevalstudie (zie ook 4.3.7. *Erfgoedcellen*)

1.3.2. Onderzoekstraject: preservering van software

Tussen 2009 en 2012 heeft PACKED vzw onderzoek verricht naar de preservering van hardware (zowel audiovisuele apparatuur als computer hardware). De resultaten hiervan worden gepubliceerd op de SCART-website. In het verlengde van dit onderzoek verricht PACKED vzw onderzoek naar de preservering van software. Het behouden van software (zowel besturingsprogramma's als applicatiesoftware) kan belangrijk zijn om enerzijds migratie en emulatie mogelijk te maken en anderzijds om digitale bestanden raadpleegbaar te houden wanneer preserveringstrategieën als migratie en emulatie geen afdoende oplossing bieden. Bovendien is de preservering van hardware vaak maar zinvol als ook de software wordt gepreserveerd. Dit onderzoek is des te belangrijker nu ook mobiele apps steeds meer ingang vinden. Het beoogde resultaat van dit onderzoek zijn richtlijnen die online gepubliceerd worden.

1.3.3. Onderzoekstraject: digitalisering van handschriften en oude drukken

In 2014 wordt verder gewerkt aan de actualisering van standaarden, software en richtlijnen voor de digitalisering van handschriften en oude drukken. Hierbij wordt, net als in 2013, samengewerkt met de Vlaamse Erfgoedbibliotheek, maar er wordt ook expertise aangetrokken uit de projecten die in 2013 werden opgestart door KERF en VIAA rond de digitalisering van frontkranten.

1.3.4. Onderzoekstraject: METS (Metadata Encoding and Transmission Standard)

METS is een XML-schema dat gebruikt wordt om metadata van (complexe) digitale objecten te beschrijven. Het toepassen van METS kent echter nogal wat obstakels (vanwege de complexiteit van het schema) en variaties. Aangezien METS vaker wordt toegepast (o.a. in de SIP-creator van UGent en bij het digitaliseren van tijdschriften en kranten), bestaat er behoefte aan praktijkvoorbeelden en modellen voor de toepassing van METS. PACKED vzw zal de expertise bundelen in overleg met de belangrijkste leveranciers en gebruikers.

1.3.5. Onderzoekstraject: COMETA 2.0

In 2012 publiceerde PACKED vzw samen met FARO en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek (VEB) COMETA, een beschrijvingsmodel voor erfgoedcollecties. Sinds de publicatie werd Cometa toegepast door verschillende erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Nederland, en ontwikkelde zich tot een de facto standaard. Na twee jaar praktijkervaring dienen zich een aantal verbeteringen aan om aan nieuwe behoeften tegemoet te komen. De projectgroep nam daarop het initiatief om in de loop van 2014 een nieuwe versie van Cometa te lanceren, waarin het model verder wordt uitgebreid en een aantal elementen verder worden gespecificeerd. Voor PACKED vzw zal Henk Vanstappen deel uitmaken van de redactieraad.

Ontwikkelingstrajecten

Ontwikkelingstrajecten zijn acties waarbij CEST zelf tools ontwikkelt en vervolgens ter beschikking stelt via de CEST-wiki.

1.3.6. Ontwikkelingstraject: duurzame opslag & informatieplannen

In 2013 verleende PACKED vzw advies bij het ontwikkelen van een informatiestrategie en -plan voor Museum M. Voor de Maarten van Severen Foundation werd een aanzet ontwikkeld voor een digitale conserveringsstrategie en conserveringsactieplan. Op basis van deze trajecten zal in 2014 een model worden gecreëerd voor het schrijven van een digitaal collectiebeleidsplan, waarin de hoofdlijnen en actiepunten met betrekking tot het creëren, beheren, bewaren en publiceren van digitale collecties binnen erfgoed- en kunstorganisaties wordt vastgelegd.

1.3.7. Ontwikkelingstraject: implementeren van PACKED-metadataprofielen in html5

In 2012 en 2013 ontwikkelde PACKED vzw een aantal metadataprofielen waarvan voor enkelen ook een implementatie in de registratiesoftware CollectiveAccess werd gemaakt. Eind 2013 werd er een pilootproject opgezet in samenwerking met de erfgoedcel Mechelen om één van deze metadataprofielen ('Mondelinge bronnen') te implementeren in een door PACKED vzw te ontwikkelen 'lightweight' registratietool.

De tool wordt ontwikkeld met behulp van de nieuwste webtechnologieën en de mogelijkheden die geboden worden door html5-standaarden. De tool kan gemakkelijk ingezet worden door kleine organisaties, aangezien het gebruik hiervan geen hoge eisen aan de ICT-infrastructuur stelt, en zonder bijzondere technische kennis te gebruiken is. De tool wordt zo ontwikkeld dat de data in de door CEST aanbevolen standaardformaten geëxporteerd kan worden, waardoor deze data eenvoudig uitgewisseld kan worden met andere systemen of platformen.

In 2014 wordt het proefproject met de erfgoedcel Mechelen voortgezet en zullen er andere trajecten opgestart worden om verschillende PACKED-metadataprofielen te implementeren in de html5-applicatie.

PACKED vzw streeft ernaar om de applicatie in 2014 onder een open source licentie vrij te geven.

Platform Kennisdeling

CEST is een platform waarop erfgoedorganisaties hun kennis met betrekking tot digitalisering kunnen delen.

1.3.8. Platform kennisdeling: CEST-communicatiekanalen

Sinds 2012 omvat CEST enkele communicatievormen naast de gekende wiki, zoals de CESTblog en de CESTtwitter. Beiden blijken een goede manier te zijn om snel te kunnen inspelen op recente evoluties op het vlak van digitaal erfgoedcreatie, bewaring en standaardisering. In 2014 worden die kanalen verder benut.

1.3.9. Platform kennisdeling: onderhoud CEST-registers

CEST verwijst doorheen de verschillende secties op de website, vaak terug naar informatie over standaarden die beschreven worden via de fiches in het standaardenregister. De informatie over deze standaarden evolueert met de tijd en een update van het register is dan ook noodzakelijk. Voor het regelmatige onderhoud van de fiches in het register wordt getracht vooropgestelde quota te volgen.

1.3.10. Platform kennisdeling: gevalstudies

CEST zal nog meer inzetten op de gevalstudies die op de wiki gepresenteerd worden. Gevalstudies bieden erfgoedorganisaties de mogelijkheid om hun ervaringen en expertise m.b.t. een bepaalde standaard of richtlijn te delen met de brede erfgoedsector. Ze geven een beeld van de toepassing van de richtlijnen in de (dagelijkse) praktijk. CEST zal actief op zoek gaan naar erfgoedorganisaties die een gevalstudie willen schrijven voor de CEST-wiki, op basis van de daartoe voorziene template.

1.3.11. Platform kennisdeling: richtlijnen

CEST zal enkele bestaande richtlijnen actualiseren of aanvullen en enkele nieuwe richtlijnen aan de wiki toevoegen. Mogelijke onderwerpen voor nieuwe richtlijnen werden verzameld op de overlegpagina van de wikisectie i.v.m. richtlijnen:

<http://www.projectcest.be/index.php/Overleg:Richtlijnen>

Daarnaast zullen ook richtlijnen worden ontwikkeld in samenwerking met externe organisaties.

Vorming

CEST organiseert activiteiten om het gebruik van en de kennis over richtlijnen, standaarden en software te stimuleren en te verspreiden. Deze activiteiten richten zich zowel tot de intermediären als tot de erfgoedwerker op het veld.

1.3.12. Vorming: technology watch

Nieuwe trends op het vlak van digitaal erfgoed worden opgevolgd, met bijzondere aandacht voor standaarden, software en vernieuwende projecten en rapporten waarin deze het onderwerp vormen. Het opvolgen van deze trends gebeurt door het volgen van berichtgeving van gespecialiseerde binnen- en buitenlandse organisaties (DEN, DCC, Digital Preservation LoC, Digital Preservation Coalition, ...), het opvolgen van verslaggeving van onderzoeksprojecten (bv. in het kader van Europeana), en het volgen van informele berichtgeving (twitter, blogs, mail, ...) van experts in het veld. Deze informatie wordt gebruikt om de standaarden en software registers van CEST actueel te houden en wordt verwerkt in de CESTblog of CESTtweets.

1.3.13. Vorming: glossarium

Het CEST-glossarium verklaart technische begrippen met betrekking tot digitalisering in heldere, voor de leek begrijpelijke taal. Het register wordt voortdurend aangevuld, op basis van vragen van gebruikers en nieuwe lemma's die gesignaleerd worden vanuit de technology watch. De doelstelling is om:

- minstens twintig nieuwe lemma's toe te voegen aan het glossarium;
- de in het glossarium voorkomende lemma's te koppelen met de wikipagina's waarin zij worden vermeld.

1.3.14. Vorming: duurzaam digitaal beheren

In 2014 organiseren FARO en PACKED vzw opnieuw het 'Vormingstraject duurzaam digitaal beheren'. De reeks zal bestaan uit twee delen. Er komt opnieuw een reeks rond de CEST-richtlijnen voor beheerders van digitale collecties, maar dan in een nieuw jasje gestopt. Dat wil zeggen dat de reeks wordt toegespitst op collectiebeheerders voor wie digitalisering reeds dagelijkse praktijk is. De reeks wordt interactiever en deelnemers worden verwacht zelf een bijdrage te leveren door cases uit de eigen ervaring voor te stellen. Daarnaast komt er een extra sessie die toegespitst is op collectiebeheerders voor wie digitalisering nog volstrekt onontgonnen terrein is. In deze reeks leggen we stap voor stap de basisbegrippen uit, principes en wat kan en mag bij de digitalisering van cultureel erfgoed, en wat niet.

1.4. Open Cultuur Data

In 2013 organiseerde PACKED vzw in samenwerking met o.a. Open Knowledge Foundation, Creative Commons België en FARO onder de naam 'Open Cultuur Data' een project dat in Vlaanderen de mogelijkheden van open data in de erfgoedsector wou onderzoeken, beter bekend maken en het gebruik ervan stimuleren. De resultaten van het eerste jaar van deze werking zullen worden gepubliceerd op de website opencultuurdata.be.

In dit tweede jaar willen we sterker de nadruk leggen op de inbedding van open (cultuur) data in het beleid van cultureel-erfgoedorganisaties.

Het beschikbaar maken van data omvat verschillende aspecten die elk apart ook het onderwerp van discussie zijn in bestaande overlegorganen, instituten of het vertoog in het cultureel-erfgoedveld. Om die reden wil Open Cultuur Data in 2014 inzetten in het verder verankeren van aandacht voor open data buiten het eigen netwerk. Er wordt afgestemd met andere actoren (Vlaamse Overheid, VIAA, OKFN, Creative Commons België, FARO, ...) en sectoren (lokale en Vlaamse overheden, kunstensector, toerisme, onderwijs, ...).

1.4.1 Organiseren Masterclass Open (Cultuur) Data

Aan het einde van 2013 zal bij de dataproviders die zich aanmelden tijdens het eerste jaar, een rondvraag georganiseerd worden naar de huidige behoeften m.b.t. open data. Waaraan blijkt de grootste nood? Op basis van de antwoorden en signalen uit het veld zal in 2014 opnieuw een Masterclass Open Cultuur Data georganiseerd worden. Deze kan nieuwe thema's aanboren, of verdiepend ingaan op thema's die reeds behandeld werden in de vorige Masterclass-editie (bijvoorbeeld de technische noden om je dataset te ontsluiten).

1.4.2. Ontwikkelingstraject op basis van open data

In 2014 mikt Open Cultuur Data meer op intensieve, meer kleinschalige begeleiding en maximale ontplooiing van de resultaten van deze begeleiding, dan op het organiseren van grotere evenementen. We gaan er van uit dat deze aanpak een meer directe impact zal hebben op het werken met open data in de sector.

Op basis van een aantal specifieke cases zullen meer generieke methodieken voor zinvolle inzet van de opengemaakte data opgesteld worden (bv. het toevoegen van open beelden aan Wikipedia).

PACKED vzw zal in januari 2014 een oproep lanceren voor geïnteresseerde pilotpartners, die zich dan kunnen aanmelden voor een intensieve begeleiding. Zij zullen op basis van een door hun voorgestelde of vooraf bepaalde case een volledig open data-traject doorlopen. Dit zal gedocumenteerd worden en resulteren in een breder product (richtlijn, software, ...), dat door andere organisaties kan gebruikt worden. Dit zal gebeuren in samenwerking met Vlaamse en Nederlandse partners. Er zal worden gestreefd naar een samenwerking met de Taalunie voor de inzet van taal- en spraaktechnologie in toepassingen met open data als één voorbeeld van degelijk traject. Een mogelijke invulling hiervan kan bestaan uit het automatisch analyseren van tekstuele open data met het oog op het inzetten van bestaande datasets als bouwsteen voor een geaggregeerde persoonsnamendatabank.

Open Cultuur Data is geënt op het Nederlandse initiatief Opencultuurdata.nl. De band met het Nederlandse consortium blijft behouden (o.m. via de beschikbare datasets op beide websites) en kan via ondersteuning vanuit de Taalunie mogelijk een extra dimensie krijgen.

1.4.3. Ondersteuning ter beschikking stellen van open data

In 2014 blijft PACKED vzw zich inzetten om zoveel mogelijk organisaties te overtuigen om (een deel van) hun collecties open te stellen. PACKED vzw zal inspanningen leveren om de organisaties hierin te ondersteunen, onder meer door het hosten van datasets in een voor gebruikers geschikte vorm (bv. door gebruik te maken van de datatank). Ook het gebruik van andere platformen voor het ter beschikking stellen van open data sets zal worden gestimuleerd (bv. Wikipedia, archive.org, ...).

1.4.4 Ondersteuning bij ontwikkeling van een open data beleid

De toekomstige implementatie van de PSI-richtlijn maakt dat er mogelijk een dwingend kader komt rond het open stellen van cultureel-erfgoeddata. Vanuit Open Cultuur Data willen we de nodige ondersteuning bieden om dit op een zinvolle manier te kunnen doen, onder meer door te adviseren over het inbedden van het concept 'open data' in het informatiebeleid van een organisatie. Hieraan zal een communicatie-activiteit worden

gekoppeld, zoals een rondetafelgesprek, publicatie of workshop. bv. binnen de Gebruikersgroep cultureel erfgoed en auteursrecht of een ander geschikt overlegorgaan.

1.5. SCART

Met SCART lanceerde PACKED vzw in 2012 een website over de preservering van audiovisueel erfgoed. De website wil geheugeninstellingen en anderen helpen bij de duurzame bewaring van hun audiovisuele (deel)collecties. SCART bundelt de kennis rond audiovisuele preservering die PACKED vzw doorheen de voorbije werkingsjaren opbouwde, en is het platform voor het delen van nieuwe kennis.

1.5.1. Afwerken digitalisering videowerk Danny Matthys (i.s.m. argos)

Danny Matthys is één van de pioniers van de videokunst in Vlaanderen. De digitalisering en restauratie omvat videowerken van begin jaren '70 tot midden jaren '80. Werken van hem maken deel uit van o.a. de collectie van argos – centrum voor kunst en media, M HKA en Mu.ZEE. Sinds 2009 werden op vraag van argos en PACKED vzw reeds enkele proefdigitalisering verricht in Zentrum für Kunst und Medientechnologie (ZKM, Karlsruhe). Deze proefdigitalisering hebben niet het verhoopte resultaat opgeleverd. In 2011 werd de samenwerking met ZKM stopgezet en werd op zoek gegaan naar een ander labo dat het werk zou kunnen digitaliseren. Dit werd gevonden in Nederland. In 2012 en 2013 werd gewerkt aan de digitalisering van een achttal werken. In overleg met de kunstenaar werd in 2013 verder bestudeerd hoe deze werken opnieuw kunnen worden tentoongesteld. Het eerste deel van het digitaliseringsproces werd gedocumenteerd en als gevalstudie op de SCART-website gepubliceerd. Vervolgens werden andere tapes in het argos-archief geïdentificeerd en geselecteerd om in 2014 te starten met de digitalisering van een tweede groep videowerken van Danny Matthys.

1.5.2. Preservering games en cross-mediale toepassingen

PACKED vzw zet in 2014 gevalstudies voort met betrekking tot de preservering van een drietal erfgoedgames:

- Wireless Puppetry (Firmament / Provinciale Hogeschool Limburg);
- Het Laatste Continent (New Belgica vzw / Provinciale Hogeschool Limburg);
- MaxiMine (Provinciale Hogeschool Limburg).

Door de moeilijke communicatie met de Provinciale Hogeschool Limburg zijn we er in 2013 enkel in geslaagd een samenwerkingsovereenkomst te onderhandelen, maar ontbreekt nog het eigenlijke studiemateriaal (de broncode, de media assets, de documentatie, ...).

Tegelijkertijd wordt er ook een gevalstudie voortgezet i.v.m. de preservering van <http://www.thespiral.eu/>, een online game dat gebruik maakt van sociale media en dat gekoppeld is aan de televisiereeks The Spiral (Caviar).

1.6. Erfgoedzorg in de kunstensector

Dit project sensibiliseert de kunstensector omtrent duurzaamheid en preservering in de processen van creatie, ontsluiting en presentatie. Het verduidelijkt, mede dankzij de expertise van de cultureel-erfgoedsector, aan de kunstensector hoe men best (proactief) handelt als men zorg draagt voor het eigen archief, en in bredere zin het eigen erfgoed. Tegelijkertijd draagt het project ook in de cultureel-erfgoedsector bij aan een beter begrip van de werking van de kunstensector en diens noden en wensen omtrent de zorg voor het eigen archief of cultureel erfgoed.

In de praktijk betekent dit project een uitbreiding van de expertise en dienstverlening van PACKED vzw naar de kunstensector. PACKED vzw doet in dit kader beroep op het bestaande netwerk van steunpunten, expertisecentra, kunsten- en erfgoedorganisaties en overheden. De realisatie van dit project gebeurt in eerste instantie met een projectsubsidie

van de Vlaamse overheid binnen het Kunstendecreet. Voor 2014 wordt er een samenwerking aangegaan met het Agentschap Kunsten en Erfgoed. Andere partners is het project zijn de steunpunten BAM, VTi, Muziekcentrum Vlaanderen, VAI en FARO en de expertisecentra Resonant, CVAA en Het Firmament. Ook Archiefbank Vlaanderen, het Letterenhuis en het Forum voor Amateurkunsten zijn bij het project betrokken.

Naast 5.1.4. Realisatie, onderhoud en onderhoud van toolbox 'Erfgoedzorg in de kunstensector' zijn de acties in 2014:

1.6.1. Uitvoering pilootprojecten

In het kader van de ontwikkeling van de toolbox in het project worden ook enkele pilootprojecten uitgevoerd. Elk van deze pilootprojecten heeft een specifieke vraagstelling of invalshoek. Ze toetsen de objectieven en motivaties voor archiefzorg in de kunstensector aan de realiteit.

Alle problemen, vragen en moeilijkheden waarmee de kunstensector te maken kan krijgen bij het realiseren van een archiefwerking komen aan bod. De pilootprojecten richten zich op de verschillende deelsectoren en mogelijke obstakels bij het archiveren. Er wordt ook gekeken hoe men proactief aan archiefzorg kan doen of hoe men reeds bij de creatie rekening kan houden met een duurzame bewaring van het materiaal of het werk. De pilootprojecten worden uitgevoerd in samenwerking met de projectpartners.

1.6.2. Organisatie sectormoment(en)

Er worden één of meerdere evenementen georganiseerd waarop de kunst- en cultureel-erfgoedsector worden uitgenodigd. Het doel van deze evenementen is te informeren over het project (en de bijhorende toolbox en pilootprojecten) en te sensibiliseren over de problematiek.

1.6.3. Organisatie workshops

Na de ontwikkeling van de toolbox in de eerste helft van 2014, zullen in de tweede helft van 2014 enkele workshops volgen waarin (naar analogie met de CEST-vormingsactiviteiten) belanghebbenden wegwijs zullen worden gemaakt in het gebruik van de toolbox.

1.7. Samenwerking met VIAA

VIAA, het Vlaams Instituut voor Archivering, is eind 2012 opgericht met als taak het audiovisuele erfgoed te redden door middel van digitalisering.

PACKED vzw was in 2013 reeds nauw betrokken bij de opstart van VIAA door middel van een structurele overeenkomst. In 2014 zal deze samenwerking worden voortgezet bij de verschillende digitaliseringsinitiatieven die opgestart zullen worden. In 2014 plant VIAA de digitalisering van twee soorten audiodragers, twee soorten videodragers, film (pellicule) en kranten en frontblaadjes uit de periode 1914-1918.

De rol van PACKED vzw bestaat uit het leggen van contacten met instellingen in de culturele erfgoedsector, het geven van adviezen inzake het schrijven van bestekken, het implementeren van CEST-richtlijnen en het bieden van praktische ondersteuning.

Belangrijke activiteiten in 2014 zullen zijn:

1.7.1. Behoeftenanalyse cultureel-erfgoedsector

Deze actie omvat het maken van studie naar de digitale behoeften van musea, culturele archieven en erfgoedbibliotheken in Vlaanderen en het formuleren op basis hiervan van aanbevelingen voor VIAA (in samenwerking met de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en met Amsab-ISG).

1.7.2. Unified Thesaurus

Deze taak omvat deelname aan het project Unified Thesaurus, dat in 2013 werd opgestart als een haalbaarheidsstudie naar een gemeenschappelijke thesaurus voor de Vlaamse media-, archief- en erfgoedsector.

1.7.3. Opstart filmdigitalisering

Deze taak omvat het verder uitwerken van het plan van aanpak voor de digitalisering van filmmateriaal en het implementeren van dit plan.

1.7.4. Opstellen plan van aanpak van dragers in kleine hoeveelheden

Deze actie omvat het verder afwerken van een plan van aanpak voor video- en audioformaten die niet in aanmerking komen voor massadigitalisering.

1.7.5. Deelname stuurgroep 'krantendigitalisering WO1'

Deze activiteit omvat het lidmaatschap van de stuurgroep die is opgezet in functie van digitalisering van kranten en frontblaadjes uit de periode 1914-1918.

1.7.6. Opstart en deelname aan internationale gebruikersgroep MXF/MJPEG2000

Deze taak omvat het opzetten en modereren van een internationale gebruikersgroep m.b.t. MXF/MJPEG2000.

1.7.7. Coördinatie eerste golf massadigitalisering

Deze actie omvat het in goede banen leiden van het logistieke proces van de eerste golf van massadigitalisering van video- en audioformaten (in samenwerking met VIAA).

2. OVERLEG

2.1. Cultureel-Erfgoedoverleg

PACKED vzw blijft actief deelnemen aan het Cultureel-Erfgoedoverleg. Dit is een open overlegstructuur van organisaties en instellingen die, onafhankelijk van het steunpunt voor cultureel erfgoed en het steunpunt voor lokaal cultuurbeleid, een overkoepelende rol spelen binnen de cultureel-erfgoedsector. PACKED vzw neemt actief deel aan de bijeenkomsten van deze overlegstructuur (viertal keer per jaar).

2.2. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'

In samenwerking met de Vlaamse Kunstcollectie, MovE en FARO nam PACKED vzw in oktober 2010 het initiatief om een 'Gebruikersgroep cultureel erfgoed en auteursrecht' op te starten. Deze organisaties vormen nog steeds de kerngroep. De gebruikersgroep is beperkt tot cultureel erfgoedorganisaties en werkt complementair werken t.a.v. andere (bredere, culturele) initiatieven of platformen rond auteursrecht. De gebruikersgroep tracht de expertise van de leden te versterken en biedt vormingen aan die ook open staan voor externen. Daarnaast probeert de groep i.s.m. andere partners (bv. Samenwerkingsverband Auteursrecht en Samenleving) ook te wegen op de beleidsevoluties rond het auteursrecht.

2.3. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed

PACKED vzw en FARO stemmen waar relevant hun activiteiten op elkaar af en informeren elkaar actief met het oog op de verdere ondersteuning en ontwikkeling van expertise m.b.t. digitaal erfgoed in Vlaanderen. Zij maken ook concrete afspraken om de samenwerking vorm te geven en daartoe plegen ze in 2014 minimaal één keer overleg.

PACKED vzw overlegt in 2014 ook met DEN (Digitaal Erfgoed Nederland): het doel hiervan is de informele samenwerking tussen DEN enerzijds, en PACKED vzw als beheerder van CEST anderzijds, verder vorm te geven ten einde de kwaliteitszorg voor digitalisering van erfgoed in Vlaanderen en Nederland zo efficiënt en uniform mogelijk te organiseren.

In 2012 werd een overleg m.b.t. digitaal erfgoed tussen de drie partijen PACKED vzw, FARO en DEN opgestart. Dit kan in 2014 worden voortgezet.

Waar mogelijk en gewenst zal PACKED vzw in 2014 m.b.t. digitaal erfgoed ook afstemmen met andere cultureel-erfgoedorganisaties (bv. andere expertisecentra en VIAA, zie 1.7 *Samenwerking met VIAA*).

2.4. Europeana Vlaanderen Overlegplatform

PACKED vzw blijft actief deelnemen aan het Europeana Vlaanderen Overlegplatform. Dit platform wil informatie over Europeana verspreiden naar mogelijke belanghebbenden, informatie en adviezen terugkoppelen naar Europeana en de relevante projecten waar Vlaamse partners in betrokken zijn onderling afstemmen. PACKED vzw neemt actief deel aan de bijeenkomsten van het platform (viertal keer per jaar).

2.5. Europeana Network

PACKED vzw blijft actief deelnemen aan het Europeana Network dat de vroegere CCPA vervangt. Het Europeana Network heeft de ambitie een open forum te zijn voor experts uit heel Europa, voor content providers en aggregatoren en voor andere leveranciers van technische, juridische en strategische kennis. Het wil de diversiteit van Europeana representeren en weerspiegelen en tegelijkertijd de leden de kans bieden om hun stem te

laten horen. PACKED vzw neemt deel aan plenaire activiteiten, en indien relevant aan de activiteiten van werkgroepen.

2.6. Interprovinciaal registratorenoverleg, Interprovinciaal Depotoverleg en Taakveldoverleg NI/VI

Sinds 2012 neemt een vertegenwoordiger van PACKED deel aan het interprovinciaal registratorenoverleg (IRO). In 2014 zal dit worden voortgezet, waarbij het overleg nu wordt samengevoegd met het Interprovinciaal Depot-overleg (IDO). De vergadering vindt vier maal per jaar plaats.

Ook het Nederlands-Vlaams Taakveldoverleg zal op dezelfde datum worden georganiseerd als de bijeenkomsten van IRO/IDO. Bij het taakveldoverleg zijn, naast vertegenwoordigers van de provincies, ook de Nederlandse museumconsulenten aanwezig. Bij dit overleg zal Henk Vanstappen als vertegenwoordiger van PACKED vzw optreden.

2.7. Vlaams-Nederlands overleg AAT-Ned

PACKED vzw blijft actief deelnemen aan de verdere ontwikkeling van de AAT-NED als instrument voor de ontsluiting van erfgoedcollecties. Dit omvat onder andere:

- deelname aan de AAT-Ned redactie;
- deelname aan de AAT-Ned klankbordgroep.

2.8. Werkgroep NL-VL samenwerking digitaal erfgoed

In 2011 riep de Taalunie een werkgroep samen rond de Nederlands-Vlaamse samenwerking op het vlak van digitaal erfgoed. In eerste instantie leverde deze werkgroep input voor de werkbijeenkomst 'Nederlands-Vlaamse samenwerking bij de digitalisering van het erfgoed' van 21 juni 2012. Nadien leverde de werkgroep input voor het advies 'Waardeer Samenwerking - Advies over Nederlands-Vlaams beleid voor het duurzaam behouden en beschikbaar stellen van Nederlandstalig digitaal erfgoed.' (april 2013). Het Comité van Ministers van de Taalunie nam op 10 juni 2013 de uitgangspunten van het advies over en besloot tot de instelling van een Taaluniecommissie Digitaal Erfgoed. Op 10 december 2013 is er opnieuw overleg om te bekijken hoe uitvoering kan gegeven worden aan dit Besluit van het Comité van Ministers. Tijdens deze bijeenkomst zal ook het vervolg van dit traject in 2014 duidelijk worden. PACKED vzw is lid van de werkgroep.

2.9. Expertengroep Presto4U-praktijkgemeenschap 'Video Art, Art Museum and Galleries'

'Presto4U' is een twee jaar durend project dat ondersteund wordt door een kerngroep van veertien leden van het PrestoCentre. Het doel van 'Presto4U' is bruikbare resultaten te identificeren van onderzoek naar digitale audiovisuele preservatie en om de bewustwording en adoptie ervan te stimuleren bij zowel technologie- en dienstenleveranciers als collectiebeheerders.

Het project heeft negen praktijkgemeenschappen in audiovisuele digitale preservatie opgericht, elk gebaseerd op een gedeelde bezorgdheid, een gedeelde set van uitdagingen en een gedeelde zoektocht naar technologische oplossingen die verbonden zijn aan de bijzondere praktijken van conservering en de preservatieuitdagingen in een subsector van de audiovisuele media.

PACKED vzw werd door Tate uitgenodigd als één van de negen leden van de expertengroep voor de praktijkgemeenschap 'Video Art, Art Museum and Galleries' van Presto4U. Deze groep pleegt één keer per maand online overleg.

3. DISCURSIEVE ACTIVITEITEN

3.1. Artikels voor VVBAD-tijdschrift 'META'

Ook voor 2014 werd PACKED vzw door VVBAD gevraagd om een tiental korte artikels te schrijven in een rubriek van het tijdschrift 'META'. Op maximaal één pagina worden begrippen uit het digitaal cultureel-erfgoedveld uitgelegd en toegelicht. Hierbij zal, aangezien META een VVBAD-publicatie is, de aandacht voor de bibliotheek- en archiefsector niet uit het oog verloren worden.

3.2. Voorbereiding gastcolleges in hoger onderwijs

PACKED vzw zal in 2014 actief op zoek gaan naar kansen om haar werking en expertise kenbaar te maken binnen het hoger onderwijs – zowel aan docenten als studenten.

3.3. Bijdrage Politea

Politeia publiceert in samenwerking met de VVBAD het losbladig werk 'Wegwijzer voor bibliotheken en informatiecentra'. Op voorstel van VVBAD zal PACKED vzw hiervoor een hoofdstuk bezorgen met als thema het beheer na digitalisering en het digitaal aanbieden van erfgoed. Dit hoofdstuk zal voor PACKED vzw geschreven worden door Henk Vanstappen.

3.4. Andere PACKED-publicaties

Doorheen het werkjaar creëert PACKED vzw in het kader van de verschillende activiteiten en projecten kennis en expertise, die indien gepast kunnen hertaald worden tot een kennisdossier, een rapport of artikel. In 2014 streeft PACKED vzw ernaar minstens twee dergelijke publicaties te kunnen produceren. Deze publicaties kunnen ook verschijnen in de periodieke publicaties van erfgoedverenigingen, het steunpunt, online, ...

4. ONDERSTEUNING

4.1. Loket (ad hoc)

PACKED vzw voorziet ook in 2014 tijd om vragen naar advies m.b.t. de verschillende aspecten die verbonden zijn aan het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitale erfgoedbronnen, te beantwoorden. Waar mogelijk en gewenst zal het expertisecentrum ook de implementatie van het advies opvolgen en ondersteuning voorzien.

Afstemming loketfunctie

Sommige loketvragen geven aanleiding tot samenwerking met of doorverwijzing naar andere expertisecentra of cultureel-erfgoedorganisaties, omdat een deel van de oplossing buiten het werkterrein van PACKED vzw ligt (bv. eerder in heemkunde). Verder zijn er ook erfgoedorganisaties die loketvragen ontvangen en deze dan naar PACKED vzw doorverwijzen.

4.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten

PACKED vzw voorziet in 2014 tijd om projecten en organisaties die binnen het Cultureel-Erfgoeddecreet ondersteund worden, te adviseren en de implementatie van het advies op te volgen.

4.2.1. Jean Linden, crossmediaal figuur in de negentiende eeuw

In 2013 diende de plantentuin van de UGent een aanvraag in voor een projectsubsidie binnen het Cultureel-erfgoeddecreet. Het project heeft betrekking op een project voor de ontsluiting van een unieke deelcollectie met historisch-(horti)culturele waarde, namelijk de collectie van Jean Linden. Overeenkomstig het advies van de commissie zal PACKED vzw adviseren bij de uitvoering van dit project. Dit advies zal verzorgd worden door Henk Vanstappen.

4.3. Loket andere

4.3.1. Voorstudie Integratie Digitale Erfgoedcollecties Mechelen

In 2013 maakte PACKED vzw een voorstudie voor de organisatiestructuur en technische infrastructuur voor de integratie van de data over de collecties van de Stedelijke Musea, het Stadsarchief, de Erfgoedbibliotheek en de Erfgoedcel van de stad Mechelen. In 2014 zal PACKED vzw de Erfgoedcel verder begeleiden bij de voorbereiding van de acht datasets die geïdentificeerd werden voor dit project. Daarnaast wordt onderzocht wat de beste manier is om in de tweede helft van 2014 tot een aanbesteding en ontwikkeling van een zoekmachine op deze data te komen.

4.3.2. Artesis Hogeschool

Henk Vanstappen treedt voor PACKED vzw op als co-promotor voor het onderzoeksproject van de Artesis Hogeschool 'Duurzaam digitaal archiveren van artistiek onderzoek binnen het hoger kunstonderwijs'. Dit onderzoeksproject wil nagaan hoe de resultaten van masterthesissen duurzaam kunnen worden bewaard.

4.3.3. Multita-project

Bert Lemmens zetelt voor PACKED vzw in het begeleidingscomité van het Multita-project dat wordt gecoördineerd door het Koninklijk Museum voor Kunst en Geschiedenis en het Koninklijk Instituut voor Kunstpatrimonium. Dit project wil de collecties van beide wetenschappelijk culturele instellingen valoriseren door het ontwikkelen van een meertalige thesaurus voor de museologische en digitale ontsluiting van collecties. Het project ontwikkelt hiertoe een wetenschappelijke, meertalige en polyhiërarchische thesaurus voor artistieke en archeologische collecties. Het begeleidingscomité komt één keer per jaar samen en adviseert het project.

4.3.4. Stuurgroep collectiebeheersysteem Zilvermuseum Sterckshof

In 2013 adviseerde PACKED vzw het Zilvermuseum bij de opmaak van een lastenboek en de begeleiding van de procedure voor de aanbesteding van een nieuw collectiebeheersysteem. Deze opdracht werd eind 2013 gegund en de oplevering van het nieuwe systeem is gepland voor juni 2014. PACKED vzw blijft dit project verder opvolgen als lid van de stuurgroep.

4.3.5. Stuurgroep collectiebeheersysteem Provincie Antwerpen

In 2013 adviseerde PACKED vzw de Dienst Erfgoed van de Provincie Antwerpen bij de opmaak van een lastenboek en de begeleiding van de procedure voor de aanbesteding van een gedeeld collectiebeheersysteem voor de Dienst Erfgoed en drie erfgoedcellen in de Provincie Antwerpen. Deze opdracht wordt begin 2014 gegund en de oplevering van het nieuwe systeem is gepland voor oktober 2014. PACKED vzw blijft dit project verder opvolgen als lid van de stuurgroep.

4.3.6. Erfgoedcel k.ERF (onder voorbehoud)

In 2013 verleende PACKED vzw advies bij de gunning van een opdracht voor digitalisering en publicatie van historische kranten door erfgoedcel k.ERF. De definitieve gunning van deze opdracht gebeurde in december 2013. In opvolging van dit traject zal PACKED vzw verder advies verlenen met betrekking tot de acceptatie van de digitaliseringsopdracht, implementatie van de online publicatie en de duurzame opslag van deze kranten. Dit advies zal voor PACKED vzw bezorgd worden door Henk Vanstappen en Joris Janssens.

4.3.7. Erfgoedcellen

De erfgoedcellen hebben drie vragen voor PACKED:

- een opleiding waarin de CEST-richtlijnen centraal staan (zie 1.3.16. *Vorming: duurzaam digitaal beheren*)
- een project dat de erfgoedcellen wegwijs maakt in webarchivering: de hamvraag hierin is hoe niet-actieve informatie die momenteel in het CMS is opgeslagen, kan worden gearchiveerd wanneer de websites (en CMS-systemen) worden veranderd. (zie 1.3.1. *Onderzoekstraject: preservering van websites en andere born digital publicaties*)
- advies over de vereisten van een back-end voor nieuwe erfgoedcellenwebsites.

4.3.8. MAGIS

Begin 2013 werd de eerste fase van het project MAGIS Brugge afgerond. Voor de tweede fase, de ontwikkeling van publieksgerichte toepassingen, werd advies gevraagd aan PACKED vzw. In samenspraak met PACKED vzw werd beslist dat in plaats van één enkele

applicatie te laten ontwikkelen er in deze fase een webservice zal worden ontwikkeld op het kennisplatform. Via deze API kunnen verschillende publieksapplicaties eenvoudig gebruik maken van de data uit het kennisplatform. PACKED vzw zal in 2014 advies verlenen bij de uitbesteding en ontwikkeling van deze applicaties.

4.3.9. Daguerreobase

Het FotoMuseum provincie Antwerpen (FoMu) coördineert het Europese fotografisch-erfgoedproject 'Daguerreobase' dat de steun geniet van de Europese Commissie. Het project, gestart in november 2012, wil 25.000 beelden van Europese daguerreotypieën van over heel Europa samen met hun beschrijvingen en aanverwante literatuur, verzamelen en samenbrengen in één overkoepelende databank: 'Daguerreobase'. Een selectie van de Daguerreobase-inhoud zal zichtbaar worden op Europeana.

Rony Vissers (PACKED vzw) maakt, in de rol van metadataspecialist, deel uit van de driekoppige stuurgroep die algemene aanbevelingen geeft, voor de peer-review van projectrapporten zorgt en relevante deliverables nakijkt voor zij gepubliceerd worden.

4.3.10. Collectie Akarova / Archives d'architecture moderne

Op het einde van oktober 2013 werd PACKED vzw gecontacteerd door Academie voor Beeldende Kunsten - Anderlecht. Zij bereiden samen met het Musée des Archives d'architecture moderne een project voor omtrent het archief van de danseres, choreografe en beeldend kunstenaar Akarova (1904-1999). Akarova heeft haar kostuums en podiumdecors aan het Musée des Archives d'architecture moderne geschonken omdat ze haar oeuvre wou inschrijven in de ruimere context van de architectuur die zij zag als een synthese

van de kunsten. Begin december 2013 volgt een eerste bijeenkomst waarin PACKED vzw wordt gevraagd te adviseren bij de keuze van een beheerssysteem voor de collecties van Akarova en Archives d'architecture moderne. Op dat moment zal ook duidelijk worden welk advies of ondersteuning er verder wordt verwacht in 2014.

4.3.11. Opvolging CIT-offerte voor VKC

Begin 2013 publiceerde PACKED vzw de resultaten van een doorlichting van de technische onderbouw van de VKC-catalogus. Als vervolg hierop vroeg VKC, met de begeleiding van PACKED vzw, aan haar technologie- en dienstenleverancier CIT een offerte te maken om enkele aanpassingen door te voeren in de technische onderbouw. Deze offerte volgde in de herfst van 2013. PACKED vzw zal VKC verder ondersteunen in 2014 bij de opvolging hiervan.

4.3.12. Richtlijn archivering born digital archeologiearchief

In 2013 kregen de depotconsulenten van de provincie Oost-Vlaanderen de opdracht tot het uitwerken van "een aanzet voor een kader voor het beheer van een digitaal opgravingsarchief." In 2013 verleende PACKED vzw advies hierover en schreven we mee aan een eerste versie van deze tekst, die op termijn moet leiden tot een normerend kader voor de ordening van opgravingsarchieven en het gebruik van bestandsformaten die courant in digitale archeologische archieven voorkomen. Verder werden een aantal aanbevelingen geformuleerd ten aanzien van de problematiek van digitale duurzaamheid bij archeologische archieven. In 2014 zal dit advies verder uitgewerkt worden.

4.4. Ondersteuning opzetten Europese digitaal-erfgoedprojecten (ad hoc)

Het participeren in of initiëren van een Europees project in het veld van digitaal erfgoed biedt een enorme kans voor Vlaamse organisaties om hun kennis m.b.t. best practices, internationaal gedeelde praktijken, e.d. uit te bouwen. Een dergelijk traject impliceert echter vaak een onderschatte werklust. De administratieve identificatie van een organisatie bij de Europese Commissie, de processen en richtlijnen die gekend dienen te zijn, de woordenschat die gebruikt wordt ... zijn bij een eerste confrontatie allesbehalve vanzelfsprekend. Op basis van de ervaring die PACKED vzw opdeed bij het initiëren en coördineren van het project 'Digitising Contemporary Art' wil de organisatie graag expertise uitwisselen met Vlaamse partners die een gelijkaardig traject wensen op te zetten. Deze uitwisseling van informatie wordt afgestemd op de werking van IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie). Wanneer instellingen erom vragen zal PACKED vzw hen, op basis van de bestaande richtlijnen en eigen ervaringen, begeleiden bij het navigeren doorheen de vereiste workflow.

5. EXTERNE COMMUNICATIE

5.1. Websites

5.1.1. Onderhoud van de PACKED-website

De PACKED-website www.packed.be bevat informatie over enerzijds de werking van PACKED vzw zelf en anderzijds over evenementen, projecten, publicaties, ... die relevant zijn voor ons werkveld. Alle informatie m.b.t. standaarden, richtlijnen, software, ... voor het aanmaken, bewaren, ontsluiten, delen en uitwisselen van cultureel erfgoed wordt verspreid via de CEST-website (www.projectcest.be). Alle informatie m.b.t. de archivering en conservering van audiovisueel erfgoed en audiovisuele kunst wordt verspreid via de SCART-website (www.scart.be). In 2014 wordt de PACKED-website actueel gehouden (algemeen onderhoud).

5.1.2. Technisch optimaliseren van de CEST-website

In 2014 wordt de CEST-website (www.projectcest.be) technisch verder geoptimaliseerd, De databanken die de technische ruggengraat van het glossarium en de standaarden- en softwareregister vormen, zullen in 2014 verder ontwikkeld worden. Zo zal bijvoorbeeld meertalige invoer ondersteund worden, wat de uitwisseling met internationale initiatieven zal bevorderen. Via een RESTful API zal de data aangeboden worden in een standaardformaat zodat deze niet alleen op de PACKED-websites (CEST, SCART) getoond wordt, maar ook door andere websites kan worden overgenomen. Bovendien zal deze data bij wijze van experiment als linked data beschikbaar gesteld worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de richtlijnen en standaarden die door CEST worden aanbevolen. Verder zal er gekeken worden welke nieuwe functionaliteiten aan het wiki-platform kunnen worden toegevoegd, en of het mogelijk is een gelaagde toegankelijkheid te realiseren tot de informatie op de CEST-wiki (bv. een interface voor beginners, een interface voor gevorderden, ...).

5.1.3. Onderhoud en uitbouw van de SCART-website

In 2012 lanceerde PACKED vzw de SCART-website (www.scart.be). De SCART-website is voor PACKED vzw het kanaal bij uitstek voor het verspreiden alle mogelijke informatie m.b.t. de archivering en conservering van audiovisueel erfgoed en audiovisuele kunst. Alle onderzoeksresultaten (incl. richtlijn rond bewaring van audiovisuele- en computerapparatuur) van het project 'Het behoud van afspeel- en weergaveapparatuur voor audiovisuele kunst' zullen ook via de SCART-website gepubliceerd worden. De website zal in 2014 aangevuld worden met nieuwe content, waaronder de output van de projecten onder rubriek 1.5. SCART.

5.1.4. Realisatie, uitbouw en onderhoud van toolbox 'Erfgoedzorg in de kunstensector'

Voor het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' wordt, naar analogie met CEST, een aparte website opgezet waarin richtlijnen en andere informatie aan de kunstensector zal worden ter beschikking gesteld met betrekking tot archief- en collectiezorg. Het ontwerp, de invulling en communicatie over deze online toolbox zal gebeuren in samenspraak met de stuurgroep van het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector'.

5.1.5. Inbedden van projectwebsites

Sinds enige tijd onderhoudt PACKED vzw een zestal online platformen:

- www.packed.be (de website met algemene informatie over de organisatie PACKED vzw)
- www.projectcest.be (de Cultureel Erfgoed Standaarden Toolbox, CEST)
- www.scart.be (de website over audiovisueel erfgoed)
- www.dca-project (de website over het project Digitising Contemporary Art, met een ingebede wiki over de digitalisering van hedendaagse kunst)
- www.scoremodel.org (het scoremodel digitale duurzaamheid)
- www.opencultuurdata.be (de website over het project Open Cultuur Data)

In 2014 wordt hier nog een zevende aan toegevoegd met de creatie van de online toolbox in het kader van het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector'.

Er zal een plan worden ontwikkeld om deze verschillende platformen op elkaar af te stemmen en, waar mogelijk en gewenst, met elkaar te koppelen en op langere termijn te onderhouden. Een piste die hierbij zal onderzocht worden is om bepaalde content uit bv. CEST en de toolbox voor 'Erfgoedzorg in de kunstensector' op te slaan in een databank die door verschillende websites kan worden aangesproken, niet alleen websites van PACKED vzw maar ook websites van andere organisaties (bv. expertisecentra en steunpunten).

5.2. Nieuwsbrief

PACKED vzw verspreidt tien keer per jaar een digitale nieuwsbrief naar ongeveer 1.600 geïnteresseerden. De nieuwsbrief bevat informatie over de werking van PACKED en over activiteiten in binnen- en buitenland die relevant zijn voor ons werkveld. In 2014 plant PACKED vzw om in de nieuwsbrief steeds prominent plaats te bieden aan updates in het kader van de CEST-, SCART- en andere projectwerkzaamheden.

5.3. Directe communicatiecampagne PACKED vzw

De kennis van de werking van PACKED vzw en vooral van haar gratis dienst- en adviesverlening kan naar de doelgroep toe nog geoptimaliseerd worden. Om die reden zal PACKED vzw in 2014 een directe communicatiecampagne opstarten waarin de loketfunctie als één van de meest prominente elementen naar voren zal geschoven worden. Door de kennis van datgene waar PACKED vzw voor staat in het erfgoedveld te vergroten willen we de impact van de werking vergroten.

6. ALGEMEEN BEHEER

6.1. Algemeen beheer PACKED vzw

6.1.1. Rapportering aan algemene vergadering en raad van bestuur

De algemene vergadering van PACKED vzw komt één tot twee maal per jaar samen, de raad van bestuur gemiddeld een vijftal keer. Op deze bijeenkomsten legt de PACKED-coördinator de beleidsplannen, actieplannen, begrotingen, jaarafrekeningen, ... ter goedkeuring voor. Ook brengen hij en andere PACKED-medewerkers verslag uit over de voorbije en de geplande activiteiten.

6.1.2. Uitbreiding raad van bestuur

In 2013 vertrokken een twee bestuurders. Het plan is om hen begin 2014 te vervangen. Hierbij blijft PACKED vzw attent wat betreft het opnemen van een vertegenwoordiger uit de privaatrechtelijke archiefsector in haar raad van bestuur, alsook wat betreft een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van de raad van bestuur.

6.1.3. Personeelsbeheer

PACKED vzw voert een gelijkkansenbeleid. Bij personeelsaanwervingen zal PACKED vzw ook in 2014 een bijzondere aandacht hebben voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van haar personeelsploeg. Met het oog hierop werd in het verleden o.a. advies gevraagd bij het Minderhedenforum. Dit advies verschaftte een beter inzicht te verschaffen in hoe PACKED vzw zijn eventuele vacatures via minderhedenkanalen gericht kan verspreiden, of op welke manier PACKED vzw bv. stagiairs met een andere cultureel-etnische achtergrond kan aantrekken. De huidige personeelsploeg van PACKED vzw heeft een internationaal karakter: één medewerker heeft de Franse en Zweedse nationaliteit, een andere de Russische en nog een andere de Nederlandse.

Ecologische duurzaamheid is een onderdeel van het personeelsbeleid. Alle werknemers nemen de fiets of het openbaar vervoer voor het dagelijkse woon-werkverkeer of om vergaderingen bij te wonen. Bovendien zijn er afspraken rond telewerk om de verplaatsingen te beperken.

6.1.4. Financieel beheer

Het financiële beheer van PACKED vzw gebeurt grotendeels intern. De uiteindelijke verwerking van financiële resultaten gebeurt in samenwerking met het externe boekhoudkantoor Studifisk (Leuven).

6.1.5. ICT-beheer

Sinds eind 2011 heeft PACKED vzw een eigen ICT-infrastructuur. De verschillende digitale bestanden die vroeger verspreid waren over de verschillende computers, bevinden zich vanaf 2012 op één server, die door de werknemers ook van buitenaf kan worden geraadpleegd via een beveiligde VPN-verbinding. PACKED vzw heeft een uitgebreide back-upstrategie uitgewerkt waarbij dagelijks zowel on- als onsite een backup gemaakt wordt, en backups van meerdere generaties (wekelijks, maandelijks, jaarlijks) bewaard worden. PACKED vzw beschikt bovendien over een eigen webserver waardoor er meer controle is over de eigen websites, en betere onlinediensten kunnen worden aangeboden.

In 2014 wordt de ICT-infrastructuur herbekeken om te blijven voldoen aan de noden die door de gestage uitbreiding ontstaan. Zowel het lokale netwerk als de externe servers zullen een update krijgen.

6.1.6. Archiefbeheer (analoog & digitaal)

In 2012 implementeerde PACKED vzw een ordeningsstructuur in haar digitaal archief die gebaseerd was op de aanbevelingen van AMVB. In de zomer van 2013 werd het gebruik van deze ordeningsstructuur geëvalueerd en werd een traject opgestart om het eigen digitale archief te optimaliseren en een koppeling te maken tussen het analoge en het digitale archief. Dit traject wordt in 2014 voortgezet. De resultaten hiervan zullen ook hun weerslag vinden in een gevalstudie die zal worden gepubliceerd op de CEST-wiki.

6.1.7. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit

Zoals hoger beschreven wordt ook in de samenstelling van de raad van bestuur (zij het passief) en de personeelsploeg rekening gehouden met maatschappelijke en culturele diversiteit.

Om te onderzoeken hoe PACKED vzw de maatschappelijke en culturele diversiteit van haar acties kan vergroten nam de organisatie in 2012 contact op met o.a. het Minderhedenforum, projectmedewerkers van de Migrantenerfgoeddatabank en MANA vzw – Expertisecentrum Islamitische Culturen in Vlaanderen. PACKED vzw zal op dit vlak in 2014 haar aandacht behouden.

Het PACKED-kantoor bevindt zich in het hart van Molenbeek in een maatschappelijk en cultureel diverse buurt. Door samenwerking met het lokale tewerkstellingsagentschap tracht PACKED vzw zich in te schrijven in het multiculturele lokale weefsel.

6.1.7. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn

Zoals hoger aangegeven zijn duurzaamheid en ecologisch bewustzijn een belangrijke factor in het personeelsbeleid.

Als expertisecentrum digitaal erfgoed gebeurt de dagelijkse werking bijna volledig digitaal. Behalve financiële stukken en inkomende briefwisseling, worden alle documenten meestal enkel in digitale, en niet langer geprinte, vorm bewaard. Met het oog op een duurzame bewaring van haar digitaal archief volgt PACKED vzw niet alleen haar eigen richtlijnen maar ook degene die ontwikkeld werden door AMVB (DigiGids).

PACKED vzw betreft een kantoor in een reeds bestaand gebouw dat via herbestemming recent gerenoveerd werd. We delen daarbij de gemeenschappelijke infrastructuur met een aantal andere (hoofdzakelijk culturele) organisaties. Via kleine ingrepen proberen we als organisatie onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te houden.

6.1.8. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

PACKED vzw zal in 2014 onderzoeken hoe het proactief kan vorm geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op haar doelstellingen.

E. Begroting PACKED 2014 en toelichting

Noot: aangezien de afsluiting van het boekjaar 2013 nog niet is afgerond op het moment van de indiening van dit PACKED vzw Actieplan 2014, gaat het hier om een voorlopige begroting. De uiteindelijke begroting voor het werkingsjaar 2014 wordt pas in maart 2014 bekrachtigd door de Algemene Vergadering van PACKED vzw.

KOSTENREKENINGEN		2014
610 000	DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN	€ 119.964,50
611 000	HUISVESTING	€ 11.920,00
612 000	ADMINISTRATIEKOSTEN	€ 24.155,00
613 000	VERGOEDINGEN AAN DERDEN / DIENSTVERLENING	€ 39.526,00
613 500	VERZEKERINGEN	€ 2.100,00
614 000	VERPLAATSINGS EN VERBLIJFSKOSTEN	€ 29.063,50
615 000	PROMOTIE	€ 13.200,00
620 000	BEZOLDIGING EN SOCIALE LASTEN	€ 583.591,58
630 000	AFSCHRIJVINGEN VOORZIENINGEN	€ 1.500,00
640 000	ANDERE BEDRIJFSKOSTEN	€ 650,00
650 000	FINANCIËLE KOSTEN	€ 400,00
660 000	UITZONDERLIJKE KOSTEN	€ 36.150,00
690 000	RESULTAATSVERWERKING	€ 0,00
	TOTAAL UITGAVEN	€ 706.256,08

OPBRENGSTENREKENINGEN		2014
700 000	OMZET	€ 151.381,29
730 000	ANDERE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	€ 298.882,69
	Preforma	€ 18.770,00
	EuropeanaSpace	€ 47.320,00
	Samenwerking Erfgoedzorg in de kunstensector 1	€ 65.000,00
	Samenwerking Erfgoedzorg in de kunstensector 2	€ 65.000,00
	Erfgoedzorg	€ 39.000,00
	AthenaPlus	€ 39.278,00
	Linked Heritage	€ 11.519,00
750 000	FINANCIËLE OPBRENGSTEN	€ 0,00
760 000	UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	€ 0,00
	RESULTAATSVERWERKING	€ 0,00
	TOTAAL INKOMSTEN	€ 736.150,98
	RESULTAAT	€ 29.894,90

Toelichting bij de begroting

INKOMSTEN

Omzet

PACKED streeft er naar om in 2014 € 151.381,29 eigen inkomsten te genereren door het vervullen van opdrachten voor derden. Dit omvat o.a. de onderaanneming die PACKED vzw uitvoert in het kader van het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA).

Andere bedrijfsopbrengsten

Deze bestaan uit:

- werkingssubsidies Erfgoeddecreet 2014 (90%) € 263.312,69
- werkingssubsidies Erfgoeddecreet 2013 (10%) € 29.070
- VIA subsidies € 6.500
- samenwerking 'Erfgoedzorg in de kunstensector' 2 x € 65.000 = € 130.000. In 2014 worden als aanvulling en vervolg op het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' twee samenwerkingen opgestart met het Agentschap Kunsten en Erfgoed. De overeenkomst voor de eerste samenwerking is in onderling overleg opgesteld en reeds ondertekend door PACKED vzw. De overeenkomst voor de tweede samenwerking volgt in de lente van 2014.
- subsidie Erfgoedzorg in de Kunstensector Vlaamse Gemeenschap € 39.000. Aangezien de betaling in 2013 gebeurde maar een deel van het project in 2014 uitgevoerd wordt, zal €39.000 van de reeds ontvangen middelen overgedragen worden naar 2014 voor de verdere afwerking van het project)

Europese en aanvullende Vlaamse subsidies voor deelname aan enkele Europese projecten

Deze bestaan uit

- subsidie ATHENAPlus Europese Commissie + matching funds Vlaamse Gemeenschap € 39.278,00
- subsidie Linked Heritage Europese Commissie + matching funds Vlaamse Gemeenschap € 11.519,00
- subsidie EuropeanaSpace Europese Commissie + matching funds Vlaamse Gemeenschap € 47.320,00
- subsidie Preforma Europese Commissie € 18.770,00

UITGAVEN

Personeelskosten

De personeelsploeg die in 2013 bij PACKED vzw actief was, blijft grotendeels behouden en wordt uitgebreid. De opgegeven loonkosten zijn gebaseerd op de loonbarema's van paritair comité 329.01.

Het PACKED-team bestaat in 2014 uit

- Coördinator (1 VTE):
- Assistent coördinator - stafmedewerker (1 VTE)
- Stafmedewerker (3/5 VTE)
- Stafmedewerker (3/5VTE)
- Stafmedewerker (1 VTE)
- Stafmedewerker (1 VTE)
- Projectmedewerker (1 VTE)
- Projectmedewerker (1 VTE)
- Projectmedewerker (0.5 VTE)

Aan te werven:

- Projectmedewerker (1 VTE)
- Projectmedewerker (0,175 VTE)
- Projectmedewerker (0.5 VTE)
- Projectmedewerker (0.5 VTE)

Kosten inhoudelijke werking

- De vervoer- en verblijfskost neemt een groot deel van het budget in. Dit is gedeeltelijk te verklaren omdat deze post ook de vervoer- en verblijfskosten in het kader van de Europese projecten omvat. Ook gaat het om regulier vervoer dat hoort bij de dagelijkse werking van PACKED vzw. Het omvat om kosten gemaakt in het kader van de projecten 'Persistente identificatie', 'Erfgoedzorg in de kunstensector', 'VIAA', 'PREFORMA', 'EuropeanaSpace' en 'AthenaPlus'.

- Onder 'vergoeding voor andere experten' werd de kost opgenomen voor een deel van een taak in opdracht van VIAA, waarbij een deel van de taak door derden in opdracht van PACKED vzw wordt uitgevoerd.

RESULTAAT

Er wordt gestreefd naar een positief resultaat van bijna € 30.000, omdat de verwachting is dat het boekhoudjaar 2013 door een onvoorziene verschuiving van inkomsten van 2013 naar 2014 zal afgesloten worden met een verlies van vermoedelijk meer dan € 20.000.